

NATURVÄRDESINVENTERING AVSEENDE BIOLOGISK MÅNGFALD

Attarp – Förlängning av mötesspår

Hässleholms kommun, Skåne län

Vägplan/järnvägsplan – Samrådsunderlag, 2016-08-18 Revidering 1

Projektnummer: 149066

Om dokumentet

Enetjärn Natur AB på uppdrag av ÅF Infrastructure AB

Dokumenttitel: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald - Attarp - Förlängning av mötes-spår

Dokumentdatum: 2016-08-18

Ärendenummer: TRV 2016/51014

Projektnummer: 149066

Uppdragsnummer: 723628

Utredningen har genomförts under juni 2016.

Följande personer har medverkat i inventeringen:

Tony Svensson – naturinventering, bedömningar och rapportering

Sofia Lund – kvalitetsgranskning

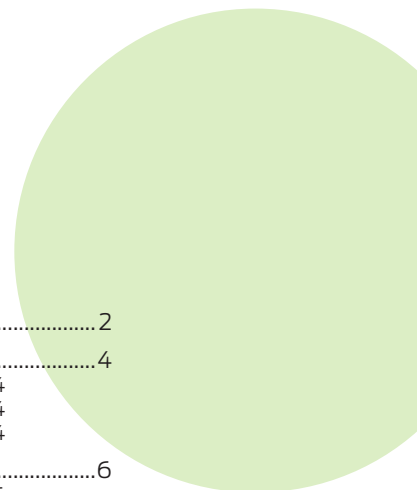
Båda är verksamma vid Enetjärn Natur AB.

Omslagsbild: Sparade grova träd av ek och skogslind invid spåret.

Samtliga fotografier: Enetjärn Natur AB om inte annat anges.

Kartmaterial har använts med tillstånd från Lantmäteriet: © Lantmäteriet Medgivande R50171088_160001.

2016-08-18

Innehåll

Om dokumentet	2
1 Inledning.....	4
Om projektet.....	4
Syfte med naturvärdesinventeringen	4
Metodik.....	4
2 Naturmiljö och naturvärde	6
Översiktlig beskrivning	6
Skog.....	6
Jordbruksmark	6
Vatten.....	7
Naturvärde	8
Biotopskydd.....	8
Omgivande landskap	11
3 Arter	12
Artskyddsförordningens bilaga 1	12
Artskyddsförordningens bilaga 2	13
Andra naturvårdsintressanta arter	13
4 Samlad bedömning.....	14
Källor.....	16
Webbsidor	16
Litteratur	16
Bilaga 1 – Objekt med högre naturvärde.....	17
Bilaga 2 – Biotopskyddsområden	32
Bilaga 3 – Fynd av naturvårdsintressanta arter och värdeelement.....	33

1

1 Inledning

Om projektet

Trafikverket planerar en ombyggnad av mötesstationen vid Attarp i Hässleholms kommun. Som en del i den miljökonsekvensbeskrivning som ska ligga till grund för tillståndsprövningen av anläggningen har en naturvärdesinventering utförts på uppdrag av ÅF Infrastructure. Naturvärdesinventeringen omfattar samtliga naturmiljöer i inventeringsområdet, med undantag för trädgårdsmiljöerna på privat tomtmark. Fältbesök gjordes i juni 2016. Resultat av fältbesök och annan kunskapssammanställning presenteras i denna rapport.

Syfte med naturvärdesinventeringen

Syftet med naturvärdesinventeringen är att lokalisera och redovisa värdefulla naturmiljöer inom det inventeringsområde som är aktuellt för mötesspåret.

Naturvärde

Med naturvärde avses i den här rapporten betydelse för biologisk mångfald.

Metodik

Inventeringen har gjorts enligt svensk standard SS 199000:2014. Inventeringen gjordes med ambitionsnivån NVI på fältnivå medel. Det innebär att inventeringen har varit så noggrann så att alla naturvärdesobjekt större än 0,1 ha har kunnat identifieras. Tilläggen Naturvärdesklass 4, Generellt biotopskydd och Detaljerad redovisning av artförekomst genomfördes i hela utredningsområdet.

Naturvärdet har bedömts i fyra naturvärdesklasser (1, 2, 3 och 4)

- Naturvärdesklass 1 Högsta naturvärde – störst positiv betydelse för biologisk mångfald
- Naturvärdesklass 2 Högt naturvärde – stor positiv betydelse för biologisk mångfald
- Naturvärdesklass 3 Påtagligt naturvärde – påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald
- Naturvärdesklass 4 Visst naturvärde – viss positiv betydelse för biologisk mångfald

Naturvärdesinventeringen omfattar samtliga naturmiljöer i inventeringsområdet. De bebyggda tomtmarkerna har inte inventerats. Trädgårdsmiljöerna kan tänkas ha potentiella naturvärden t.ex. i form av grova solitära ädellövträd, hålträd, gamla fruktträd, rik blomning och boplatser för fåglar.

Området besöktes i fält 2016-06-15. Bedömningarna grundar sig på slutsatser från fältbesök och annan tillgänglig kunskap om området. Kunskap om området har inhämtats från Skogsdataportalen, Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Skåne samt Artportalen.

En analys av vilka av de arter som omfattas av Artskyddsförordningen som finns i området vid Attarp har utförts. Analysen omfattar dels de arter som faktiskt påträffats i området och dels de arter som kan

förväntas förekomma. När det gäller fåglar har endast de arter som markerats med B i förordningen samt de som är upptagna på den nationella rödlistan tagits med. Detta är i linje med Naturvårdsverkets handbok för Artskyddsförordningen.

Förutom de arter som observerades i samband med fältbesöket har uppgifter från Artportalen använts. Vid sidan av de dokumenterade förekomster som befintligt kunskapsunderlag genererar har även en bedömning gjorts om det kan finnas ytterligare arter som omfattas av Artskyddsförordningen i området. Antaganden om troliga eller möjliga artförekomster grundar sig på om det för respektive art finns lämpliga livsmiljöer i det aktuella området och om arten finns i närheten.

Koordinatsatta naturvårdsintressanta arter och naturvårdeselement redivisas i bilaga 3.

2 Naturmiljö och naturvärde

I detta kapitel beskrivs inventeringsområdets naturmiljöer och naturvärde.

Översiktlig beskrivning

Det inventerade området utgörs av en 1,5 km lång och 250 m bred sträcka kring järnvägen vid Attarp i Hässleholms kommun. Området utgörs till hälften av öppen odlingsmark med åker och betesmark, medan resterande hälft utgörs av ädellövskog och trädklädd betesmark. Området är till största del flackt.

Skog

Skogsavsnitten består av föryngringsavverkad ädellövskog där äldre ek dominerar, sekundär björkskog på mark som tidigare varit åker, medelålders gallrad ädellövskog samt skiktad olikåldrig ädellövskog med stort inslag av hassel. Skogsbestånden ligger främst i den östra delen av utredningsområdet och norr om järnvägen, medan ett mindre skogsavsnitt ligger längst i väster. Skogarna utgörs huvudsakligen av ek, björk, avenbok, bok, hassel, skogslind, skogslönn och sötkörbär. Död ved är i regel en bristvara i skogsområdena.

Jordbruksmark

Västra halvan av inventeringsområdet består mestadels av åker eller öppen betesmark som tidigare varit åker men där gödselpåverkan från åkerbruket börjar avta och enstaka hävdgynnade arter börjat komma in. Mindre avsnitt med igenväxande trädklädd betesmark med björk och ek förekommer också.

1 I det inventerade området finns både yngre stenrösen med stora block och äldre stenmurar längs skiftesgränser.

2 Utbredda mattor av liljekonvalj är vanligt förekommande i näringsfattig ekskog. Här med buskskikt av hassel.

3 *Grov skogslind och ek i trädklädd betesmark.*

I östra halvan utgörs ca en fjärdedel av åker och öppen betesmark och lika mycket av trädklädd betesmark med grov spärrgrenig ek, skogslind och avenbok. Här finns även en mindre naturbetesmark med hävdgynnad flora. Ett större område som omfattar den trädklädda betesmarken och de öppna betesmarkerna i den södra delen är upptaget i Hässleholms kommuns naturvårdsprogram. Tre mindre områden i den södra delen av inventeringsområdet är av Skogsstyrelsen upptagna som nyckelbiotoper, varav två fortfarande utgör trädklädd betesmark med grov ek och skogslind. Den minsta nyckelbiotopen, öster om järnvägen, ligger på mark som delvis röjts för ökad sikt vid järnvägen och delvis övergått till skog från att ha beskrivits som trädklädd betesmark.

Vatten

I det inventerade området finns en större rätad bäck som fungerar som dike. Huvuddelen av diket är vattenförande hela året. Diket är mestadels öppet, bitvis kantat av uppväxande sly och buskvegetation. En igenväxande mindre damm ligger omgiven av betesmark och uppväxande ungskog i södra delen av inventeringsområdet. Ett par mindre diken, endast delvis vattenförande, löper också genom betesmarken i södra delen.

Naturvärde

I det inventerade området identifierades tre objekt med naturvärdesklass 2 (högt naturvärde), sex objekt med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) och tio objekt med naturvärdesklass 4 (visst naturvärde). Dessa finns redovisade i detalj i Bilaga 1.

De områden som har högt naturvärde är två objekt med trädklädd betesmark med grova ädellövträd och värdehöjande strukturer som lågor, spärrgreniga träd och högstubbar, samt ett objekt med öppen naturbetesmark. De områden som har bedömts till klass 3 är områden där trädklädd betesmark är ohävdad eller har lägre artvärde, ädellövskog med inslag av grova träd och en damm. Inga objekt har bedömts hålla naturvärdesklass 1 (högsta naturvärde). Sekundär lövskog, brukad yngre skog, rätad bäck/dike, ohävdade betesmarker och betesmarker som varit åker men fått inslag av betesmarksflora har bedömts tillhöra naturvärdesklass 4. Av resterande inventeringsområde bedöms främst åker ha lågt naturvärde. Sammantaget bedöms större delen av det inventerade området hysa någon form av naturvärde.

Vid Ängs- och betesmarksinventeringen (2002-2004) identifierades ett större område med omväxlande öppen och trädklädd betesmark. Området omfattar objekten H, I, K, N och O. Området bedömdes hysa naturtyperna 9070 Trädklädd betesmark, 6270 Silikatgräsmarker och 4030 Torra hedar. Det noterades inslag av stagg, knägräs och backnejlika.

Hässleholms kommun har i sitt Naturvårdsprogram pekat ut ett område som drygt omfattar den yta som identifierades i ängs- och betesmarksinventeringen. Området omfattar objekten H, I, J, K, L, M, N och O. Området utgörs huvudsakligen av trädklädd betesmark med grova ädellövträd av ek, skogslind och avenbok.

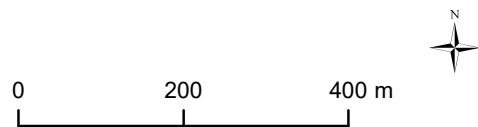
Biotopskydd

Inom inventeringsområdet kartlades ett antal objekt som omfattas av det generella biotopskyddet. Det rör sig om diken, stenmurar, stenrösen och ett småvatten. Objekten redovisas på karta i Bilaga 2.

 Inventeringsområde

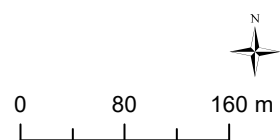
4 Kartan visar de naturvärdesobjekt som identifierades vid naturvärdesinventeringen.

2016-08-18

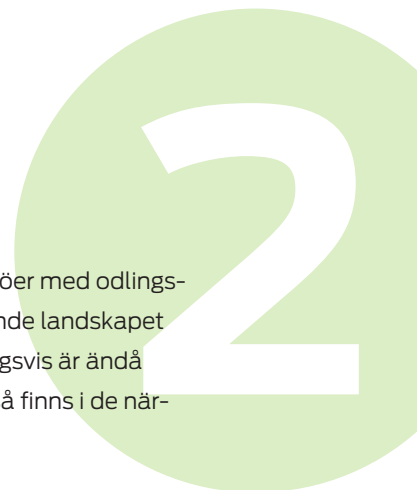
NATURTYP

	Torra hedar		Nyckelbiotop
	Silikatgräsmarker		Naturvårdsområde Attarp
	Trädklädd betesmark		Inventeringsområde
	Annan naturtyp		

5 Karta med tidigare kända naturvärden i inventeringsområdet vid Attarp. Natura 2000-naturtyperna är från Ängs- och betesmarksinventeringen medan naturvårdsområdet är från Hässleholms kommuns naturvårdsprogram..

2016-08-18

Omgivande landskap

De marker som närmast omger det inventerade området hyser motsvarande naturmiljöer med odlingsmark varvat med mindre skogspartier. Den naturtyp det kan råda brist på i det omgivande landskapet är trädklädd betesmark med grova ädellövträd och hävdgynnad flora. Sammanfattningsvis är ändå bedömningen att huvuddelen av de naturvärden som finns i inventeringsområdet också finns i de närmaste omgivningarna.

Tidigare kända naturvärden i de närmaste omgivningarna:

- Vid ängs- och betesmarksinventeringen (2002-2004) identifierades områden både strax norr och sydväst om inventeringsområdet som inte ansågs vara aktuella för restaurering på grund av för kraftig igenväxning, övergödning eller brist på naturvårdsarter.

Nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt

Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket högt naturvärde. Dessa skogar har egenskaper som gör att de har en nyckelroll för skogens missgynnade och hotade djur och växter.

Naturvärdesobjekt är skogsbestånd som uppmärksammas under nyckelbiotopsinventeringen men som inte håller lika högt naturvärde som nyckelbiotoperna.

Vare sig nyckelbiotoper eller naturvärdesobjekt har något lagligt skydd.

3 Arter

I det här kapitlet beskrivs förekomst av arter i inventeringsområdet. Fokus ligger på arter som omfattas av Artskyddsförordningen och andra naturvårdsintressanta arter.

Artskyddsförordningens bilaga 1

Fåglar och fladdermöss

Fåglar och fladdermöss har inte inventerats vid Attarp. I samband med naturvärdesinventeringen observerades enstaka fågelarter som är prioriterade i artskyddssammanhang. Glada, gröngöling^{NT}, gulspary^{VU}, buskskvätta^{NT} och stare^{VU} noterades under inventeringen. Av dessa bedöms glad-paret, gröngölingen, buskskvättan och gulsparven vara stationära, medan starna var ungfåglar som inte kan knytas till ett specifikt objekt. Andra prioriterade arter som bedöms kunna finnas i det inventerade området är tornseglare^{VU}, sånglärka^{NT}, hussvala^{VU}, törnskata och spillkråka^{NT}. Detta antagande grundar sig på kunskap om arternas utbredning och livsmiljöer.

De flesta av de svenska fladdermusarterna skulle kunna förekomma i inventeringsområdet. Det finns en del grova ihåliga träd som är lämpliga för dagvila. Det finns dock inte utrymme för några större yngelkolonier i området. Lämpliga övervintringsplatser saknas också. Det inventerade området bedöms inte vara varken sämre eller bättre för fladdermöss än omgivningarna.

Övriga arter

Förutom fåglar och fladdermöss har inga arter som omfattas av artskyddsförordningens bilaga 1 påträffats i det inventerade området. Arter som bedöms kunna finnas i området är hasselsnok^{VU}, hasselmus och åkergröda. Detta antagande

Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen är en lagstiftning som innebär fridlysning av ett antal arter och alla vilda fåglar, samt skydd av deras livsmiljöer. Artskyddsförordningen införlivar EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv i svensk lagstiftning.

Till förordningen hör två listor med arter, bilaga 1 och 2. Förenklat kan man säga att alla de listade arterna är fridlysta, d.v.s. man får inte samla in, skada eller döda de listade arterna. För arterna i bilaga 1 är dessutom arternas livsmiljöer skyddade och får inte förstöras.

Rödlistan

Rödlistan är en redovisning av arters relativa risk att dö ut från det område som rödlistan avser, i vårt fall Sverige. Även vanliga arter kan bli rödlistade om deras populationer befinner sig i kraftig minskning.

Rödlistan är uppdelad i sex olika kategorier, var och en med sin ofta använda förkortning: kunskapsbrist (DD), nationellt utdöd (RE), nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN) och akut hotad (CR). Arter i de tre sistnämnda kategorierna kallas med en gemensam term för hotade arter. I denna rapport redovisas arter i dessa tre kategorier samt arter som är nära hotade (NT).

Den svenska rödlistan tas fram av Artdatabanken enligt internationella kriterier och revideras regelbundet. Den senaste rödlistan publicerades 2015.

Rödlistan innebär i sig inget juridiskt skydd. Däremot är listan ett viktigt hjälpmedel för att göra naturvårdsprioriteringar, i arbetet med att nå Sveriges miljömål, däribland Ett rikt växt och djurliv.

grundas på kännedomen om arternas utbredning och livsmiljöer. Åkergroda är vanligt förekommande i hela landet och finns i de flesta naturmiljöer. Hasselmus föredrar tät vegetation med buskar och sly som förekommer i bryn och lövskogspartier. Hasselsnok föredrar lite gynnsammare lägen med mycket värme och markvegetation.

Artskyddsförordningens bilaga 2

Av de djur som tas upp i Artskyddsförordningens bilaga 2 hittades skogsödla i samband med naturvärdesinventeringen. Av fridlysta växter noterades orkidén grönvit nattviol i objekt F, H och N och blåsippa i objekt Q.

Ytterligare arter som bedöms kunna finnas i området är huggorm, snok, kopparödla, vanlig groda, vanlig padda. Andra möjliga arter i ekmiljöerna kan vara ekoxe och läderbagge. Detta antagande grundas på kännedomen om arternas utbredning och livsmiljöer.

Andra naturvårdsintressanta arter

Vid naturvärdesinventeringen påträffades en del andra naturvårdsintressanta arter; grå skärelav, gammelgranslav, hagelporlav, gul porlav, grå nållav, grön spiklav, gulmjöl, judasöra, krushättemossa och blanksvart trämyra.

6 Grönvit nattviol är fridlyst, liksom alla andra i Sverige förekommande orkidéer.

4

4 Samlad bedömning

I detta kapitel redovisas en samlad bedömning av områdets naturvärde.

Naturen inom inventeringsområdet är förhållandevis mångformig då det förekommer partier med ädellövskog och trädklädd betesmark insprängda i ett odlingslandskap av öppen betesmark och åkrar, ofta kantade av stenmurar och trädridåer. Öppet vatten förekommer enbart i form av dike eller rätad bäck och enstaka damm.

Det inventerade området utgörs till största del av jordbruksmark. Här finns odlad åkermark, öppen betesmark som varit åker, trädklädd betesmark, samt en mindre naturbetesmark. Trädklädd betesmark med grova ädellövträd av ek, skogslind och avenbok och med värdehöjande strukturer och betesgynnad flora är en naturtyp som är av högt naturvärde. En liten naturbetesmark med spridda jordfasta stenar bedöms också ha högt naturvärde. Ogödslade betesmarker blir allt mer sällsynta i landet i takt med att gårdar med djurhållning avvecklas. I takt med att hävden upphört har även alla de arter som är knutna till det öppna odlingslandskapet minskat markant i landet. Den artsammansättning som idag finns på betesmarkerna är ett resultat av långvarig hävd och att marken aldrig gödslats. I inventeringsområdet finns även trädklädda betesmarker med björk och ek som har brist på värdehöjande strukturer, med igenväxande fältskikt och mindre inslag av betegynnade arter som sammantaget ger påtagligt naturvärde.

Skogen i det inventerade området utgörs av ädellövskog med dominans av ek. Det största området har nyligen förnygringsavverkats med kvarlämnad skärm av äldre ädellöv, främst ek och bok. Det förekommer också sekundär lövskog av björk som uppkommit på åkermark. Det saknas till största del död ved i skogsmiljöerna, men där det förekommer grova träd har skogen bedömt ha påtagligt naturvärde. De yngre skogarna har visst naturvärde.

En stor del av det inventerade området har bedömts hysa högre naturvärde. De objekt som är särskilt angelägna att bevara intakta är de som bedömts till naturvärdesklass 2 högt naturvärde, dvs objekt H, K och N. I övrigt bör den planerade ombyggnaden av mötesspåret utformas så att påverkan på identifierade naturvärdesobjekt blir så liten som möjligt.

Det inventerade området är en del av ett större område med liknande naturmiljöer. Det medför att de arter som förekommer i området sannolikt även förekommer i omgivningarna. För de skyddade och fridlysta arter som finns i området görs bedömningen att varken de arter som påträffats i området eller de ytterligare arter som bedöms kunna finnas här torde ha tätare förekomster i det inventerade området än utanför.

Källor

Webbsidor

Uppgifter om nyckelbiotoper och andra skogliga värden har hämtats från www.skogsstyrelsen.se 2016-06-23

Uppgifter om växt- och djurförekomster har hämtats från www.artportalen.se 2014-06-15

Uppgifter om rödlistade arter har hämtats från www.artdatabanken.slu.se/rodlista 2014-06-15

Uppgifter om Natura 2000-områden och naturreservat har inhämtats från länsstyrelsernas hemsidor www.lansstyrelsen.se/skane

Uppgifter om naturvärden har även inhämtats från kommunernas hemsidor www.hassleholm.se

Uppgifter om ängs- och betesmarker har hämtats från Jordbruksverkets databas TUVA

De kartor och ortofoton som använts finns tillgängliga på Lantmäteriets karttjänst SeSverige

Litteratur

Ahlén, I. 2011: Fladdermusfaunan i Sverige - Arternas utbredning och status. Kunskapsläget 2011. Fauna och Flora 106(2): 2-19.

Ahlén, I., Andréén, C. & Nilson, G. 1995: Sveriges grodor, ödlor och ormar – Fältguide och faktasamling. ArtDatabanken och Svenska Naturskyddsföreningen.

Naturvårdsverket 1997: Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000.

Nitare, J., 2000: Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog, Skogsstyrelsens Förlag.

SIS Swedish Standards Institute 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) _ Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Svensk standard SS 199000:2014.

SIS Swedish Standards Institute 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) _ Komplement till SS 199000. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.

Bilaga 1 – Objekt med högre naturvärde

I denna bilaga beskrivs de objekt som vid naturvärdesinventeringen bedömdes ha ett högre naturvärde. Objekten redovisas på karta i figur 4.

A Gallrad ädellövskog

Beskrivning: Gallrad olikåldrig lövskog med ek och skogslönn och med ett buskskikt av hassel. Mindre inslag av gran förekommer i den sydöstra delen som utgörs av en mindre kulle. Medelålders träd dominerar beståndet och död ved saknas helt. Fältskiktet utgörs av liljekonvalj, kruståtel, kirskaål, ekorrhör och vitsippa. I objektet observerades svarthätta, nötväcka, större hackspett, koltrast och bofink. Ett större stenröse ligger centralt i objektet.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Biotopkvaliteter som skiktning och olikåldrighet ger ett visst biotopvärde. Artvärdet är obetydligt.

7 Objekt A, ädellövskog med fältskikt av liljekonvalj.

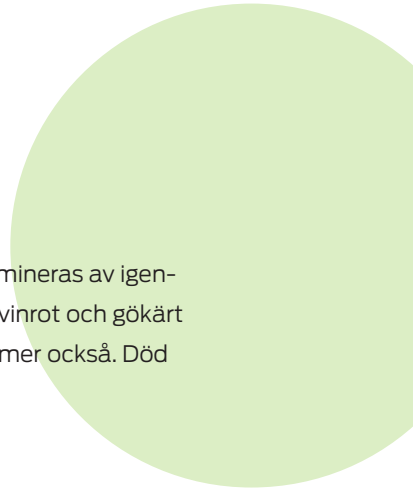

8 Objekt B utgörs av trädklädd betesmark med ek och björk.

9 Objekt C är betesmark som tidigare varit åker.

2016-08-18

B Trädklädd betesmark med ek och björk

Beskrivning: Igenväxande betesmark med äldre ek och medelådrig björk. Fältskiktet domineras av igenväxningsarter som hundkex, hundäxing och i viss mån brännässla. Naturvårdsarterna svinrot och gökärt förekommer men är på väg att bli utträngda. Den invasiva arten blekbalsamin förekommer också. Död ved saknas helt. Ett par av glada varnade intensivt och häckar troligen i objektet.

Natura 2000-naturtyp: 9070 Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass: 3 Påtagligt naturvärde

Motivering: Området har visst biotopvärde knutet till Natura 2000-naturtyp. Visst artvärde i form av naturvårdsarterna svinrot och gökärt.

C Betesmark

Beskrivning: Betesmark som tidigare varit åker. Luddtåtel och andra bredbladiga gräs dominerar. I fältskiktet finns inslag av naturvårdsarter som åkervädd, gulmåra, stenmåra, teveronika, samt andra arter som renfana, rödklöver och rölleka. Av fåglar noterades buskskvätta^{NT}.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Objektet har obetydligt biotopvärde, men ett visst artvärde i form av ett fåtal naturvårdsarter.

D Betesmark igenväxande

Beskrivning: Betesmark starkt dominerad av hundkex och bredbladiga gräs. En del buskvegetation har börjat få fäste. Ett fåtal stora jordfasta stenar förekommer i objektet, som troligen ändå har varit åker. I grusvägskanten växer getväppling. Sjungande buskskvätta^{NT} observerades i området.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Visst biotopvärde knutet till betesmark med jordfasta stenar. Obetydligt artvärde.

E Grävningspåverkad betesmark

Beskrivning: Näringspåverkad betesmark som domieras av igenväxningsarter som hundkex och hundäxing, samt åkerogräs. Här växer bl.a. ängssyra, smörblomma, åkertistel, ogräsmaskros, gräddmåra och teveronika. Stora stenblock ligger uppgrävda i hela objektet och jord/sand ligger i högar kring groparna. Stenmurar avgränsar skiftets västra och östra sida. Sjungande törnsångare och buskskvätta^{NT} noterades i objektet. Ladusvala och tre unga starar^{VU} observerades också, men dessa behöver inte vara direkt knutna till objektet.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Objektet har obetydligt biotopvärde, men visst artvärde förekommer.

10 Objekt D är en igenväxande betesmark dominerad av hundkex.

11 Objekt E, näringspåverkad betesmark med pågående grävningsarbete.

2016-08-18

F Trädklädd betesmark med björk

Beskrivning: Spridda medelålders till äldre björkar i betesmark som visar tecken på igenväxning då stora ytor domineras av hundkex, hundäxing, brännässla och björnbär. Mindre inslag av vresros. I partier med lägre vegetation förekommer naturvårdsarter som grönvit nattviol, stenmåra, gökärt, knippfryle och teveronika. Enstaka äldre solitärer av klibbal, ask och ek förekommer liksom buskar av rönn och rundhagtorn. På en ihålig grov klibbal växer grön spiklav. Av fåglar observerades gröngöling^{NT}, steglits, gransångare, törnsångare, och svarthätta i objektet. Stenmurar förekommer mot bebyggelsen och längs västra sidan av objektet. Rester av äldre murar förekommer centralt i objektet.

Natura 2000-naturtyp: 9070 Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass: 3 Påtagligt naturvärde

Motivering: Området utgörs av Natura 2000-naturtyp som inte har gynnsam bevarandestatus vilket ger ett visst biotopvärde. Förekomst av fridlyst art, rödlistad art och ett flertal naturvårdsarter ger ett påtagligt artvärde.

12 Objekt F, trädklädd betesmark med björk.

G Liten ekskog

Beskrivning: Litet ekskogsparti på tomtmark. Flera grova ekar förekommer i objektet som har ett buskskikt av hassel och ung skogslönn. Fältskiktet utgörs främst av liljekonvalj, vitsippa och lundgröe.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Förekomst av grov ek ger ett visst biotopvärde, medan artvärdet är obetydligt.

H Ekhage med spärrgreniga träd

Beskrivning: Hagmark dominerad av grov spärrgrenig ek. Här förekommer också äldre avenbok och björk, grov skogslind och ett buskskikt med bl.a. fläder. Det förekommer måttligt med värdefulla strukturer som ihåliga träd, grova lågor och högstubbar. På ekarna växer naturvårdsarten grå skärelav, men också mer allmänna arter som grå nållav, grön spiklav, svart spiklav. På flera av fläderbuskarna växer gelésvampen judasöra. På eklåga noterades vedsvampen korkmussling. Betesmarken är bitvis näringspåverkad med stor andel ängssyra och bredbladiga gräs. Det finns relativt gott om jordfasta stenar i objektet. Kring dessa är marken ofta torrare och magrare och har naturvårdsarter som stenmåra, ärenpris, backtimjan^{VU} samt bergsyra. Orkidén grönvit nattviol växer också i området, liksom vitsippa och ekorrhår. I objektet ligger en flyttblock med 5-6 m diameter. En stenmur avgränsar objektets norra och östra sida.

Natura 2000-naturtyp: 9070 Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass: 2 Högt naturvärde

Motivering: Objektet har högt biotopvärde baserat på värdefulla strukturer i form av grova träd av ek och skogslind, spärrgreniga träd, ihåliga stammar, lågor, högstubbar och jordfasta stenar. Artvärdet är påtagligt med flertalet naturvårdsarter.

I Betesmark med avenbok

Beskrivning: Mindre avsnitt av trädklädd betesmark utanför föregående objekt. Objektet domineras av avenbok i varierande ålder, men det förekommer också bok, björk, hassel och sötkörbär. I brynet

13 Objekt G, litet ekskogsparti med ett fåtal grova träd.

14 Objekt H, ekhage med spärrgreniga grova träd.

mot betesmarken blir hasseln mer framträdande. På hasselstammarna växer alticka och signalarten krushättemossa. Ett fåtal grova lågor förekommer i objektet. Fältskiktet utgörs av björnbär, lundgröe, luddtåtel, skogssallat och enstaka getrams.

Naturvärdesklass: 3 Påtagligt naturvärde

Motivering: Delvis skiktat, olikåldrigt trädsikt och måttligt med lågor ger påtagligt biotopvärde. Enstaka naturvårdsart ger visst artvärde.

J Betesmark

Beskrivning: Betesmark dominerad av luddtåtel. Andra vanligt förekommande arter är smörblomma, ängssyra och skräppor. Det finns mindre inslag av naturvårdsarter som stenmåra och gråfibbla. Marken har tidigare varit åker.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

2016-08-18

15 Objekt I, betesmark med avenbok i varierande ålder.

16 Objekt J utgörs av betesmark som varit åker.

2016-08-18

Motivering: Objektets biotopvärde är obetydligt då den tidigare utgjort åker. Enstaka naturvårdsarter ger ett visst artvärde.

K Naturbetesmark

Beskrivning: Öppen naturbetesmark med jordfasta stenar. Det finns god förekomst av naturvårdsarter som ärenpris, stenmåra, stagg, gråfibbla, teveronika, vårbrodd, knippfryle och starrväxter som harstarr. Ett dike som delvis är vattenförande gör en böj genom objektet. Längs diket står en rad med äldre ek. På ekarna förekommer naturvårdsarten gul porlav, men också hagelporlav, stor hättemossa, mjölig brosklav och rosettbrosklav. Sjungande gulsparv^{VU} noterades i objektet, liksom tre stjärtmesar.

Natura 2000-naturtyp: 6230 Stagg-gräsmarker

Naturvärdesklass: 3 Högt naturvärde

Motivering: Natura 2000-naturtyp och naturlighet med jordfasta stenar, ger påtagligt biotopvärde. Artvärdet är påtagligt med flera naturvårdsarter.

17 Objekt K utgörs av naturbetesmark.

L Ung lövskog

Beskrivning: Igenväxande strandskog av ung till medelålders klibbal och sälg på mark som tidigare varit odlingsmark. Fältskiktet utgörs till stor del av näringspåverkad betesmarksflora med bredbladiga gräs.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Igenväxningsmarken har visst biotopvärde, medan artvärdet är obefintligt.

M Damm

Beskrivning: Dammen omges av klena stammar av klibbal och sälg. Ytan är helt täckt av andmat, medan botten är dyg och täckt av förna. Den lilla ön i dammen är överväxt av fläderbuskar. Dammen har tidigare varit omgiven av öppen betesmark, men som nu är igenväxande till skog. Objektet kan fortfarande omfattas av generell biotopskydd.

Naturvärdesklass: 3 Påtagligt naturvärde

Motivering: Biotopskydd och lövskog med buskskikt mot vatten ger påtagligt biotopvärde, medan artvärdet är obefintligt.

18 Objekt M, en mindre damm täckt av andmat.

N Betesmark med grova ädellövträd

Beskrivning: Betesmark som i nordvästra delen är fuktig till frisk och har äldre träd av skogsek, klibbal, björk och ask. Fältskiktet har i denna del högrötsflora med bl.a. älgört, humleblomster, flädervänderot, smörblomma, veketåg, kärtistel och den fridlysta orkidén grönvit nattviol. I fuktiga partier växer bäckveronika. Den sydöstra delen av betesmarken är mer öppen och frisk till torr och har måttligt med jordfasta stenar. I området står grova träd av framförallt skogsek och skogslind, men det förekommer också avenbok, björk, apel och sötkörsbär. Fältskiktet i de öppnare ytorna utgörs bl.a av de typiska arterna ärenpris, gökärt och teveronika, men också stenmåra, blodrot, gråfibbla, bergsyra, ängssyra, ekorrbär och smalbladiga gräs. Ytorna under träden är ofta mer näringspåverkade och domineras bitvis av hundäxing, hundkex, brännässla och nejlikrot. Det förekommer flertalet ihåliga gamla träd och måttligt med död ved i form av grova lågor. Som förnyring av beståndet har en del nya träd av ek, lind och skoglönn planterats. På grov ek växer de typiska arterna gulpudrad spiklav, gul porlav och gammelmgranslav, men också arter som hagelporlav, gulmjöl, svart spiklav och rostfläckig nållav. Av fåglar observerades stjärtmes, bofink, trädgårdssångare, trädpiplärka, sädesärta, gärdsmyg och nötväcka. Av grod- och kräldjur noterades skogsödlan. Områdets södra del utgör nyckelbiotop.

Natura 2000-naturtyp: 9070 Trädklädd betesmark

Naturvärdesklass: 2 Högt naturvärde

19 Objekt N är en betesmark med grova ädellövträd.

2016-08-18

20 Objekt O, betesmark som tidigare varit åker.

Motivering: Betesmarken med grova och ibland spärrgreniga ädellövträd och en del lågor ger ett högt biotopvärde. Flera typiska arter av både kärlväxter och epifyter och en fridlyst art ger ett påtagligt artvärde.

O Betesmark med luddtåtel

Beskrivning: Objektet utgörs av plan gräsmark som numera används som betesmark, men har tidigare varit åker. Fältskiktet domineras av luddtåtel, men det finns magrare partier där naturvårdsarter som gråfibbla, bergsyra, svartkämpar och rölleka utgör ett avsevärt inslag.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Området har visst biotopvärde och visst artvärde med inslag av betesmarksarter.

P Sekundär björkskog

Beskrivning: Medelålders björkskog med mindre inslag av skoglind och skogslönn. I buskskiktet växer hassel, hagtorn, olvon och uppslag av främst lind. Objektet saknar liggande död ved, men har ett fåtal

21 Objekt P, medelålders björkskog med lindinslag.

22 Objekt Q, grov lind i skiktad lövskog.

äldre stubbar efter grova ädellövträd. Fältskiktet domineras av liljekonvalj och har inslag av hallon, vitsippa, videört, storrams och vårbrodd.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Området har visst biotopvärde och visst artvärde.

Q Skiktad lövskog med grov ek och lind

Beskrivning: Medelålders lövskog av björk, asp, bok, avenbok och hassel med inslag av äldre grova ekar och ett fåtal grova lindar som uppnått jätteträdsstatus. Områdets sydöstra del utgör en mindre nyckelbiotop som omfattar lindarna. Ett fåtal lågor förekommer i objektet liksom äldre sågstubbar. Fältskiktet domineras av liljekonvalj, men har också inslag av blåsippa (fridlyst i Skåne), kransrams, storrams, lundgröe, harsyra, snärjmåra, vitsippa och nejlikrot. Utmed järnvägen har en gata röjts, med undantag av en ek och en lind ingående i nyckelbiotopen. Eken har riklig förekomst av blanksvart trämyra. Fältskiktet här utgörs främst av liljekonvalj, ängskovall och teveronika.

Naturvärdesklass: 3 Påtagligt naturvärde

2016-08-18

Motivering: Strukturer som skiktning, lågor och grova träd ger objektet påtagligt biotopvärde. Visst artvärde knutet till den lundartade floran och fridlyst art.

R Föryngringsavverkad ädellövskog

Beskrivning: Äldre ekskog med inslag av bok, avenbok, skogslind och sötkörsbär som nyligen föryngringsavverkats. Grova skärpträd av ek och en del medelålders träd av övriga slag står glest efter föryngringsavverkningen. Ett fåtal grova bokar förekommer också. Bortsett från enstaka knäckt stam, saknas död ved i objektet. Buskskiktet utgörs främst av sly av avenbok, lind och andra lövträd. I fältskiktet växer bl.a. liljekonvalj, hallon, björnbär, lundgröe, bergslok, vårbrodd, kruståtel, ängskovall och ärenpris. Typiska arter för naturtypen är liljekonvalj, ängskovall och bergslok.

Naturvärdesklass: 3 Påtagligt naturvärde

Motivering: Ett visst biotopvärde knutet till de kvarstående grova ekarna som förekommer spridda i objektet. Ett fåtal naturvårdsarter ger ett visst artvärde.

S Rätad bäck/dike

Beskrivning: Rätad bäck eller dike som i den öppna jordbruksmarken är ca 2-3 m djup och bred. I dess västra del, söder om järnvägen, kantas den av medelålders klibbal och pil, samt högrötsvegetation med kirskål, flädervänderot, älgört, bladvass, sibirisk björnloka och äkta stormhatt. Dikets botten utgörs av sand, dy och stenar och vattnet är klart. Längs större del av loppet genom odlingsmark kantas diket av spridda låga buskar och lövsly. Strax väster om genomloppet under Attarpsvägen kantas diket en kort sträcka av äldre poppel. Blå jungfruslända noterades vid diket.

Naturvärdesklass: 4 Visst naturvärde

Motivering: Diket har visst biotopvärde och obetydligt artvärde.

23 Objekt R, förnyingsavverkad ädellövskog med kvarstående skärmträd.

24 Objekt S, dikessträcka söder om järnvägen är omgiven av klibbal, pil och högörtsvegetation.

2016-08-18

Bilaga 2 – Biotopskyddsområden

I denna bilagaredovisas en karta med de natura 2000-naturtyper som identifierades under inventeringen.

- Inventeringsområde
- Stenröse
- Dike
- Stenmur
- Damm

0 200 400 m

25 Kartan visar de element som omfattas av generellt biotopskydd som identifierades vid naturvärdesinventeringen.

2016-08-18

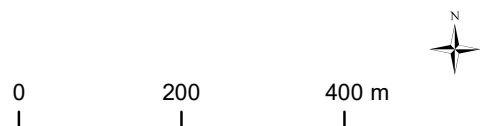

Bilaga 3 – Fynd av naturvårdsintressanta arter och värdeelement

I denna bilagaredovisas en karta med de naturvårdsarter som påträffades under inventeringen.

- Inventeringsområde
- Arter och värdeelement

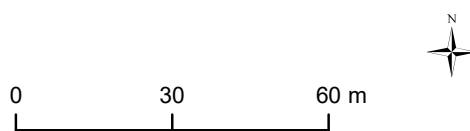

26 Kartan visar lokalisering av de naturvårdsintressanta arter och naturvårdsselement som påträffades vid inventeringen.

2016-08-18

- Inventeringsområde
- Arter och värdeelement

27 Ett utsnitt av föregående artkarta för att tydliggöra området med tätt liggande punkter.

2016-08-18

Punkt nr	Art och värdeelement
1	Grå skärelav, grå nållav, rostfläckig nållav på jätteek.
2	Judasöra på fläder.
3	Flyttblock diam 5-6 m.
4	Grå skärelav på ek.
5	Grön spiklav på ek.
6	Skogslind gammal.
7	Högstubbe av ek.
8	Grön spiklav på jätteek.
9	Judasöra på fläder.
10	Grönvit nattviol 2 ex
11	Backtimjan, stenmåra, bergsyra och ärenpris.
12	Grå skärelav och grön spiklav på jätteek.
13	Gammal grov skogslind. Låga och knäckt stam.
14	Krushättemossa på hassel.
15	Gul porlav, hagelporlav, stor hättemossa, mjölig brosklav, rosettbrosklav på grov ek.
16	Grönvit nattviol flera ex, humleblomster, stjärtnes 3 ex.
17	Gul porlav, svart spiklav på kluven ek.
18	Grönvit nattviol flera ex.
19	Gammelgranslav, hagelporlav på ek.
20	Grov lind, knäck stam.
21	Gulpudrad spiklav, gulmjöl, rostfläckig nållav på grov ek.
22	Gammelgranslav, gulmjöl på grov ek.
23	Grov ek och lind i röjd gata. Blanksvart trämyra på eken.
24	Två jätteträd av skogslind.
25	Kransrams, måttligt förekomst.
26	Jätteek i trädgård.
27	Svinrot i igenväxande betesmark.
28	Getväppling i vägkant.
29	Hagelporlav och mjölig brosklav på solitär grov ask.
30	Grönvit nattviol 5 ex.
31	Solitär grov ek.
32	Gulmjöl, grön spiklav på solitär jätteek.
33	Gulspurv, sjungande.
34	Skogsödlan.
35	Glada 1 par, varnande.
36	Stare, 3 ungfåglar.
37	Gröngöling 1 ex, varnande.

28 Listan visar de arter och värdeelement som koordinatsattes under inventeringen och är markerade i föregående kartor.

enetjärn
natur ab

På uppdrag av ÅF Infrastructure AB

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Region Syd, Kristianstad. Besöksadress: Björkhemsvägen 17.

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00